

EVROPSKA UNIJA

EVROPSKI PARLAMENT

SVET

**Bruselj, 18. julij 2022
(OR. en)**

**2022/0188 (COD)
LEX 2177**

**PE-CONS 29/1/22
REV 1**

**POLCOM 61
COEST 456
CODEC 910**

**UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA O ZAČASNIH UKREPIH ZA
TRGOVINSKO LIBERALIZACIJO, KI DOPOLNJUJEJO TRGOVINSKE KONCESIJE, KI SE
UPORABLJAJO ZA IZDELKE IZ REPUBLIKE MOLDAVIJE V OKVIRU
PRIDRUŽITVENEGA SPORAZUMA MED EVROPSKO UNIJO IN EVROPSKO
SKUPNOSTJO ZA ATOMSKO ENERGIJO IN NJUNIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI
STRANI TER REPUBLIKO MOLDAVIJO NA DRUGI STRANI**

UREDBA (EU) 2022/...
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 18. julija 2022

o začasnih ukrepih za trgovinsko liberalizacijo, ki dopolnjujejo trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za izdelke iz Republike Moldavije v okviru Pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Moldavijo na drugi strani

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom¹,

¹ Stališče Evropskega parlamenta z dne 5. julija 2022 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 18. julija 2022.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Pridružitveni sporazum med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Republiko Moldavijo na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Pridružitveni sporazum)¹ predstavlja podlago za odnose med Unijo in Republiko Moldavijo. V skladu s Sklepom Sveta 2014/492/EU² se naslov V Pridružitvenega sporazuma, ki se nanaša na trgovino in z njo povezane zadeve, začasno uporablja od 1. septembra 2014 in je začel veljati 1. julija 2016, po tem ko so Pridružitveni sporazum ratificirale vse države članice.
- (2) Pridružitveni sporazum izraža željo pogodbenic Pridružitvenega sporazuma (v nadaljnjem besedilu: pogodbenici), da okrepita in razširita odnose na ambiciozen in inovativen način, da olajšata in dosežeta postopno gospodarsko povezovanje, in sicer v skladu s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz članstva pogodbenic v Svetovni trgovinski organizaciji.

¹ UL L 260, 30.8.2014, str. 4.

² Sklep Sveta 2014/492/EU z dne 16. junija 2014 o podpisu, v imenu Evropske unije, in začasni uporabi Pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Republiko Moldavijo na drugi strani (UL L 260, 30.8.2014, str. 1).

- (3) Člen 143 Pridružitvenega sporazuma določa postopno ustanovitev območja proste trgovine med pogodbenicama v skladu s členom XXIV Splošnega sporazuma o carinah in trgovini iz leta 1994 (v nadaljnjem besedilu: GATT 1994). V ta namen člen 147 Pridružitvenega sporazuma določa postopno odpravo carin v skladu s seznamami iz Priloge XV k Pridružitvenemu sporazumu in možnost, da se taka odprava pospeši in razširi njen obseg.
- (4) Neizzvana in neupravičena vojna agresija Rusije proti Ukrajini od 24. februarja 2022 je močno negativno vplivala na zmožnost Republike Moldavije, da trguje s preostalim svetom, zlasti zato, ker je s to trgovino povezan izvoz Republike Moldavije odvisen od tranzita prek ukrajinskega ozemlja in uporabe ukrajinske infrastrukture, ki zdaj v veliki meri nista na voljo. Zaradi takih kritičnih okoliščin in za ublažitev negativnih učinkov vojne agresije Rusije proti Ukrajini na gospodarstvo Republike Moldavije je treba pospešiti razvoj tesnejših gospodarskih odnosov med Unijo in Republiko Moldavijo ter zagotoviti hitro podporo gospodarstvu Republike Moldavije. Zato je potrebno in primerno spodbujati trgovinske tokove Republike Moldavije v obliki začasnih ukrepov za trgovinsko liberalizacijo, s katerimi se odobrijo dodatne brezcarinske kvote za sedem kmetijskih izdelkov, za katere še vedno veljajo letne brezcarinske tarifne kvote, v skladu s pospešitvijo odprave carin na trgovino med Unijo in Republiko Moldavijo.

- (5) V skladu s členom 21(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) Unija zagotavlja usklajenost med različnimi področji svojega zunanjega delovanja. Na podlagi člena 207(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) se skupna trgovinska politika izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije.
- (6) Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo, ki jih določa ta uredba, bi morali imeti obliko začasnih dodatnih brezcarinskih kvot za nekatere kmetijske izdelke, za katere še vedno veljajo tarifne kvote. S takimi ukrepi bo Unija poglobila gospodarsko povezovanje med Unijo in Republiko Moldavijo ter začasno zagotovila ustrezno gospodarsko podporo v korist Republike Moldavije in gospodarskih subjektov, ki so prizadeti zaradi vojne agresije Rusije proti Ukrajini. V skladu s Prilogo XV-A k Pridružitvenemu sporazumu za sedem kmetijskih izdelkov iz Republike Moldavije veljajo tarifne kvote. Ti izdelki so: paradižnik, česen, namizno grozdje, jabolka, češnje, slive in grozdni sok. Dva od teh izdelkov (slive in namizno grozdje) je Republika Moldavija v velikih količinah izvažala na trge tretjih držav, zlasti v Rusijo, Belorusijo in Ukrajino. Za te izdelke je primerno uvesti dodatne brezcarinske kvote, da se po potrebi začasno podpre preusmeritev obsega prodaje, prvotno usmerjenega na navedene trge, v Unijo. Za preostale izdelke (paradižnik, česen, jabolka, češnje in grozdni sok) bi na novo uvedene tarifne kvote vsebovale dodatni brezcarinski obseg v enaki količini, kakor je določena v Pridružitvenem sporazumu.

- (7) Da bi se preprečile goljufije, bi morala biti upravičenost do trgovinskih ukrepov, ki so določeni s to uredbo, odvisna od tega, ali Republika Moldavija izpolni vse ustrezne pogoje za pridobitev ugodnosti na podlagi Pridružitvenega sporazuma, vključno s pravili o poreklu zadevnih izdelkov in z njimi povezanimi postopki, ter je vključena v tesno upravno sodelovanje z Unijo, kot je določeno v Pridružitvenem sporazumu.
- (8) Republika Moldavija bi se morala vzdržati uvajanja novih dajatev ali taks z enakovrednim učinkom in novih količinskih omejitev ali ukrepov z enakovrednim učinkom za uvoz izdelkov s poreklom iz Unije in zviševanja obstoječih ravni dajatev ali taks ali uvajanja drugih omejitev, razen če to jasno upravičujejo vojne razmere. V primeru, da Republika Moldavija ne izpolnjuje katerega koli od teh pogojev, bi morala biti Komisija pooblaščen, da začasno opusti vse ali nekatere trgovinske ukrepe, določene s to uredbo.

- (9) Člen 2 Pridružitvenega sporazuma med drugim določa, da sta spoštovanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje, pripadajočih materialov in s tem povezanih nosilcev bistvena elementa Pridružitvenega sporazuma. V skladu z istim členom se pogodbenici zavezujeta zlasti k naslednjim splošnim načelom: spoštovanju načel vladavine prava in dobrega upravljanja, boju proti korupciji, dejavnostim organiziranega in ostalega kriminala, vključno s tistimi, ki imajo mednarodni značaj, in terorizmu ter spoštovanju načel trajnostnega razvoja in učinkovitega večstranskega sodelovanja. Primerno je uvesti možnost začasne opustitve ukrepov za trgovinsko liberalizacijo iz te uredbe, če Republika Moldavija ne bo spoštovala teh bistvenih elementov ali splošnih načel.
- (10) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila, da začasno opusti ukrepe za trgovinsko liberalizacijo iz te uredbe za primere, kadar uvoz na podlagi te uredbe resno vpliva ali bi lahko resno vplival na proizvajalce podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹.

¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (11) Ob upoštevanju preiskave Komisije je treba določiti možnost, da se ukrepi za trgovinsko liberalizacijo iz te uredbe začasno opustijo za uvoz enega ali več izdelkov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe in ki povzročajo ali grozijo, da bodo povzročili resne težave proizvajalcem podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji.
- (12) Letno poročilo Komisije o izvajanju poglobljenega in celovitega območja proste trgovine, ki je sestavni del Pridružitvenega sporazuma, bi moralo vsebovati podrobno oceno izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo, določenih s to uredbo.
- (13) Glede na nujnost zadeve v zvezi z razmerami, ki jih je povzročila vojna agresija Rusije proti Ukrajini, se je primerno sklicevati na izjemo od roka osmih tednov, določeno v členu 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen PEU, PDEU in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (14) Glede na gospodarske razmere v Republiki Moldaviji bi morala ta uredba nujno začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo

Poleg brezcarinskih tarifnih kvot, določenih s Pridružitvenim sporazumom v Prilogi XV-A k temu sporazumu, se za kmetijske izdelke iz Priloge k tej uredbi dovoli uvoz iz Republike Moldavije v Unijo v okviru omejitev brezcarinskih tarifnih kvot Unije, kakor so določene v navedeni Prilogi. Te brezcarinske tarifne kvote upravlja Komisija v skladu s členi 49 do 54 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2447¹.

Člen 2

Pogoji za upravičenost do ukrepov za trgovinsko liberalizacijo

Za ukrepe za trgovinsko liberalizacijo iz člena 1 veljajo naslednji pogoji:

- (a) skladnost s pravili o poreklu izdelkov in z njimi povezanimi postopki, kot je določeno v Pridružitvenem sporazumu;

¹ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 z dne 24. novembra 2015 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o carinskem zakoniku Unije (UL L 343, 29.12.2015, str. 558).

- (b) Republika Moldavija se vzdrži uvajanja novih dajatev ali taks z enakovrednim učinkom in novih količinskih omejitev ali ukrepov z enakovrednim učinkom za uvoz izdelkov s poreklom iz Unije, zviševanja obstoječih ravni dajatev ali taks ali uvajanja drugih omejitev, vključno z diskriminatornimi internimi upravnimi ukrepi, razen če to jasno upravičujejo vojne razmere ter
- (c) Republika Moldavija spoštuje demokratična načela, človekove pravice in temeljne svoboščine ter preprečuje širjenje orožja za množično uničevanje ter pripadajočih nosilcev in s tem povezanih materialov, spoštuje načela vladavine prava in dobrega upravljanja, se bojuje proti korupciji, dejavnostim organiziranega in ostalega kriminala, vključno s tistimi, ki imajo mednarodni značaj, in terorizmu ter spoštuje načela trajnostnega razvoja in učinkovitega večstranskega sodelovanja, kakor je določeno v členih 2, 9 in 16 Pridružitvenega sporazuma.

Člen 3

Začasna opustitev ukrepov

1. Kadar Komisija ugotovi, da obstajajo zadostni dokazi, da Republika Moldavija ne izpolnjuje pogojev iz člena 2, lahko z izvedbenim aktom v celoti ali delno opusti ukrepe za trgovinsko liberalizacijo iz te uredbe. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(2).
2. Kadar država članica zahteva, da Komisija opusti katerega od ukrepov za trgovinsko liberalizacijo iz te uredbe, ker Republika Moldavija ne izpolnjuje pogojev iz člena 2, točka (b), Komisija v štirih mesecih po prejemu take zahteve pripravi obrazloženo mnenje, v katerem pojasni, ali je zahteva države članice utemeljena. Če Komisija ugotovi, da je zahteva utemeljena, sproži postopek iz odstavka 1 tega člena.

Člen 4
Zaščitna klavzula

1. Kadar se izdelek s poreklom iz Republike Moldavije uvaža pod pogoji, ki povzročajo ali grozijo, da bodo povzročili resne težave proizvajalcem podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji, se lahko za tak izdelek ukrep za trgovinsko liberalizacijo iz člena 1 kadar koli opusti.
2. Komisija natančno spremlja učinek te uredbe, tudi v zvezi s cenami na trgu Unije, ob upoštevanju informacij o izdelkih, za katere veljajo ukrepi za trgovinsko liberalizacijo, določeni s to uredbo, njihovem izvozu, uvozu in proizvodnji v Uniji.
3. Komisija sprejme odločitev o začetku preiskave v razumnem roku:
 - (a) na zahtevo države članice;
 - (b) na zahtevo pravne osebe ali združenja, ki ni pravna oseba, in deluje v imenu vseh proizvajalcev podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji ali večjega deleža teh proizvajalcev, ali

- (c) na lastno pobudo, če se ji zdi očitno, da obstajajo zadostni dokazi *prima facie* o resnih težavah proizvajalcev podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji iz odstavka 1.

Za namene tega odstavka „večji delež proizvajalcev podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji“ pomeni proizvajalce Unije, katerih skupna proizvodnja znaša več kot 50 % skupne proizvodnje Unije podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov, ki jih proizvaja ta delež proizvajalcev Unije, in ki so izrazili podporo ali nasprotovanje zahtevi, in ki predstavljajo najmanj 25 % skupne proizvodnje podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov, ki jih proizvaja industrija Unije.

4. Kadar Komisija sklene, da bo začela preiskavo, v *Uradnem listu Evropske unije* objavi obvestilo o začetku preiskave. Obvestilo vsebuje povzetek prejetih informacij in navaja, da je treba kakršne koli relevantne informacije poslati Komisiji. V obvestilu je določen tudi rok, v katerem lahko zainteresirane strani pisno sporočijo svoja stališča. Ta rok ne sme biti daljši od štirih mesecev od datuma objave obvestila.

5. Komisija pridobi vse informacije, za katere meni, da so potrebne, in jih lahko preveri pri Republiki Moldaviji ali drugih ustreznih virih. Komisiji lahko pomagajo uradniki države članice, na ozemlju katere se izvaja preverjanje, če ta država članica zahteva takšno pomoč uradnikov.
6. Komisija pri ugotavljanju obstoja resnih težav proizvajalcev podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji iz odstavka 1 med drugim upošteva naslednje dejavnike, ki zadevajo proizvajalce v Uniji, kadar so zadevne informacije na voljo:
 - tržni delež,
 - proizvodnjo,
 - zaloge,
 - proizvodno zmogljivost,
 - izkoriščenost zmogljivosti,

- zaposlenost,
- uvoz,
- cene.

7. Preiskava se zaključi v šestih mesecih po objavi obvestila iz odstavka 4 tega člena. Komisija lahko v izjemnih okoliščinah to obdobje podaljša z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(2).
8. Komisija v treh mesecih po zaključku preiskave odloči o opustitvi ukrepa za trgovinsko liberalizacijo iz člena 1 za izdelek, ki je predmet preiskave, z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(2). Ta izvedbeni akt začne veljati v enem mesecu po njegovi objavi. Opustitev ostane v veljavi toliko časa, kolikor je to potrebno za preprečitev poslabšanja gospodarskega ali finančnega položaja proizvajalcev v Uniji ali dokler obstaja nevarnost za tako poslabšanje. Kadar dokončno ugotovljena dejstva kažejo, da pogoji iz odstavka 1 tega člena niso izpolnjeni, Komisija sprejme izvedbeni akt, s katerim zaključi preiskavo in postopke. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(2).

9. Kadar je zaradi izjemnih okoliščin, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje, preiskava nemogoča, lahko Komisija, potem ko je obvestila Odbor za carinski zakonik iz člena 5(1), sprejme kakršen koli potreben preventivni ukrep.

Člen 5

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za carinski zakonik, ustanovljen s členom 285 Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 6

Ocena izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo

Letno poročilo Komisije o izvajanju poglobljenega in celovitega območja proste trgovine vsebuje podrobno oceno izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo iz te uredbe ter vsebuje, kolikor je to ustrezno, oceno družbenega učinka teh ukrepov v Uniji in v Republiki Moldaviji. Informacije o uvozu izdelkov iz člena 1 se objavijo na spletni strani Komisije.

¹ Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

Člen 7
Prehodna določba

Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo iz te uredbe se uporabljajo za izdelke, ki so ... [datum začetka veljavnosti te uredbe] pod carinskim nadzorom v Uniji, pod pogojem, da se pri pristojnih carinskih organih Unije vloži zahtevek v zvezi s tem v šestih mesecih od navedenega datuma.

Člen 8
Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Ta uredba se uporablja do ... [eno leto od datuma začetka veljavnosti te uredbe].

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik

PRILOGA

DODATNE BREZCARINSKE TARIFNE KVOTE ZA KMETIJSKE IZDELKE IZ ČLENA 1

Ne glede na pravila za razlago kombinirane nomenklature (KN) se šteje, da ima besedilo poimenovanja teh izdelkov zgolj okvirno vrednost. Za namene te priloge se področje uporabe preferencialne sheme določi z oznakami KN, kot obstajajo na dan sprejetja te uredbe.

Zaporedna št.	Oznaka KN	Poimenovanje izdelkov	Obseg letne kvote (v tonah)
09.6810	0702 00 00	Paradižnik, svež ali ohlajen	2 000
09.6811	0703 20 00	Česen, svež ali ohlajen	220
09 6812	0806 10 10	Namizno grozdje, sveže	38 000
09.6816	0808 10 80	Jabolka, sveža (razen jabolk za predelavo v mošt, razsutih, od 16. septembra do 15. decembra)	40 000
09.6813	0809 29 00	Češnje (razen višenj), sveže	1 500
09.6814	0809 40 05	Slive, sveže	25 000

Zaporedna št.	Oznaka KN	Poimenovanje izdelkov	Obseg letne kvote (v tonah)
09.6815	2009 61 10	Grozdni sok, vključno z grozdnim moštom, nefermentiran, z Brix vrednostjo ≤ 30 pri 20 °C, z vrednostjo > 18 EUR za 100 kg, ki vsebuje dodan sladkor ali druga sladila ali ne (razen tistega, ki vsebuje alkohol)	500
	2009 69 19	Grozdni sok, vključno z grozdnim moštom, nefermentiran, z Brix vrednostjo > 67 pri 20 °C, z vrednostjo > 22 EUR za 100 kg, ki vsebuje dodan sladkor ali druga sladila ali ne (razen tistega, ki vsebuje alkohol)	
	2009 69 51	Koncentrirani grozdni sok, vključno z grozdnim moštom, nefermentiran, z Brix vrednostjo > 30, vendar ≤ 67 pri 20 °C, z vrednostjo > 18 EUR za 100 kg, ki vsebuje dodan sladkor ali druga sladila ali ne (razen tistega, ki vsebuje dodan alkohol)	
	2009 69 59	Grozdni sok, vključno z grozdnim moštom, nefermentiran, z Brix vrednostjo > 30, vendar ≤ 67 pri 20 °C, z vrednostjo > 18 EUR za 100 kg, ki vsebuje dodan sladkor ali druga sladila ali ne (razen koncentriranega ali tistega, ki vsebuje alkohol)	